

**ТОПЛОФИКАЦИЯ
СОФИЯ ЕАД**

Топлина в твоя дом!

**МЕЖДИНЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА
НА „ТОПЛОФИКАЦИЯ СОФИЯ” ЕАД
ПРЕЗ ЧЕТВЪРТТО ТРИМЕСЕЧИЕ НА 2016 г.,
съгласно чл.33, ал. 1, т.2 във връзка с чл. 41а, ал.1, т.3 от
НАРЕДБА 2 на КФН от 17.09.2003 г. за проспектите при
публично предлагане и допускане до търговия на регулиран
пазар на ценни книжа и за разкриването на информация**

1. ВАЖНИ СЪБИТИЯ ЗА „ТОПЛОФИКАЦИЯ СОФИЯ” ЕАД, НАСТЪПИЛИ ПРЕЗ ПЕРИОДА 01.01.2016 г. – 31.12.2016 г.

С Решение № 171 от 11.02.2016 г. на Столичния общински съвет (СОС) е одобрен Бизнес план за 2016 г., както и инвестиционната и ремонтната програма на компанията.

На 23.06.2016 г. с Решение № 422 от 23.06.2016 г. на Столичен общински съвет е приет завереният, съгласно изискванията на Търговския закон, годишен финансов отчет на дружеството към 31.12.2015 г. и отчета за дейността на одитния комитет на „ТОПЛОФИКАЦИЯ СОФИЯ” ЕАД за 2015 г. Със същото решение членовете на съвета на директорите на дружеството са освободени от отговорност за дейността им през 2015 г.

С Решение ОУ – 1 от 27.06.2016 г. КЕВР:

1. Одобрява представените от „ТОПЛОФИКАЦИЯ СОФИЯ” ЕАД с писмо вх. № Е-14-01-33 от 02.07.2015 г. проект на изменени „Общи условия за продажба на топлинна енергия за битови нужди от „ТОПЛОФИКАЦИЯ СОФИЯ” ЕАД на клиенти в град София” и проект на „Правила за работа с клиенти на енергийни услуги, предоставяни от „ТОПЛОФИКАЦИЯ СОФИЯ” ЕАД.

2. Одобрените изменени „Общи условия за продажба на топлинна енергия за битови нужди от „ТОПЛОФИКАЦИЯ СОФИЯ” ЕАД на клиенти в град София” представляват приложение към това решение и стават част от Приложение № 13 към лицензия № Л-033-05/15.11.2000 г., издадена на „ТОПЛОФИКАЦИЯ СОФИЯ” ЕАД, за дейността пренос на топлинна енергия.

3. Одобрените „Правила за работа с клиенти на енергийни услуги, предоставяни от „ТОПЛОФИКАЦИЯ СОФИЯ” ЕАД представляват приложение към това решение и стават приложение № 8 към лицензия № Л-033-05/15.11.2000 г., издадена на „ТОПЛОФИКАЦИЯ СОФИЯ” ЕАД, за дейността пренос на топлинна енергия.

С Решение Ц-16/28.06.2016 г. на КЕВР, считано от 1 юли 2016 г., се утвърждава цена на природния газ за III-то тримесечие, по която общественият доставчик следва да продава природен газ на крайните снабдителите на природен газ и на клиенти, присъединени към газопреносната мрежа, в размер на 281,08 лв./1000 куб. м. или 30,21 лв./MWh /без акциз и ДДС/. Новата цена на природния газ е с 9,97 % по-ниска от досегашната за II-то тримесечие на тази година като намалението е с 31,13 лв./1000 куб. м. Към цената за III-то тримесечие на 2016 г., по която общественият доставчик следва да продава природен газ на крайните снабдителите на

природен газ, се добавя цена за пренос на природен газ по газопреносна мрежа ниско налягане в размер на 7,72 лв./1000 nm³ (без акциз и ДДС), утвърдена с Решение № Ц-10 от 25.06.2003 г. на Комисията. По този начин крайната цена за III-то тримесечие на 2016 г, по която общественият доставчик следва да продава природен газ на клиентите, присъединени към мрежи ниско налягане, собственост на „Булгартрансгаз“ ЕАД, е в размер на 288,80 лв./1000 nm³ или 31,04 лв./MWh, без акциз и ДДС.

С Решение на КЕВР № Ц-18 от заседание, проведено на 30.06.2016 г., като разгледа преписка, образувана по заявления с вх. № Е-14-01-9 от 01.04.2016 г. за утвърждаване на цени на електрическа и топлинна енергия, подадени от „ТОПЛОФИКАЦИЯ СОФИЯ“ ЕАД Комисията за енергийно и водно регулиране реши:

Изчислените цени и елементите на необходимите приходи на „ТОПЛОФИКАЦИЯ СОФИЯ“ ЕАД за следващия ценови период са следните:

1.1. Преференциална цена на електрическата енергия (без ДДС) – 128,85 лв./MWh, в т. ч.:

- индивидуални разходи за единица енергия – 90,85 лв./MWh

- добавка по чл. 33, ал. 3 от ЗЕ – 38,00 лв./MWh

1.2. Еднокомпонентна цена на топлинната енергия с топлоносител гореща вода (без ДДС) – 64,52 лв./MWh

1.3. Еднокомпонентна цена на топлинната енергия с топлоносител гореща вода (без ДДС) за доставчици по чл.149а от ЗЕ и за асоциации по чл. 151, ал. 1 от ЗЕ – 62,58 лв./MWh

1.4. Ценообразуващи елементи на цените по т. 1.1, т. 1.2 и т. 1.3:

- Необходими годишни приходи – 360 213 хил. лв., в т. ч.:
 - Разходи – 341 866 хил. лв., от които условно-постоянни – 101 185 хил. лв. и променливи – 240 680 хил. лв.
 - Регулаторна база на активите – 436 843 хил. лв.
 - Норма на възвръщаемост – 4,20 %
- Електрическа енергия – 880 000 MWh, в т. ч.:
 - от високоефективно комбинирано производство – 760 000 MWh.
 - ✓ към НЕК - 740 570 MWh.
 - ✓ към ЕРД - 19 430 MWh.
 - без показатели за високоефективно комбинирано производство – 120 000 MWh.
- Топлинна енергия с топлоносител гореща вода – 3 917 485 MWh.

На 29.06.2016 г. със заявление Г2 вх. № 20160629174314 Дружеството е заявило за обявяване в Търговския регистър към Агенция по вписвания годишен финансов отчет към 30.06.2015 г. Към датата на изготвяне на настоящия документ годишният финансов отчет на дружеството към 31.12.2015 г. не е обявен в Търговския регистър.

На 06.07.2016 г. Дружеството е публикувало на електронната си страница Позиция на „ТОПЛОФИКАЦИЯ СОФИЯ“ ЕАД във връзка с предявения срещу Дружеството колективен иск от Сдружението за правна помощ на потребителите за преустановяване на нелоялната търговска практика събиране на „такса сградна инсталация“.

На 01.08.2016 г. „ТОПЛОФИКАЦИЯ СОФИЯ“ ЕАД представи на КФН и обществеността шестмесечен финансов отчет към 30.06.2016 г.

На 24.08.2016 г. „ТОПЛОФИКАЦИЯ СОФИЯ“ ЕАД представи на КФН и обществеността следното уведомление: С настоящото и във връзка с изискването на Наредба № 2 от 17.09.2003 г. за проспектите при публично предлагане и допускане до търговия на регулиран пазар на ценни книжа и за разкриването на информация от публичните дружества и другите емитенти на ценни книжа и в качеството на дружество, попадащо в обхвата на разпоредбите на §1д от ДР на ЗППЦК, уведомяваме че „ТОПЛОФИКАЦИЯ СОФИЯ“ ЕАД има сключен договор и разкрива нормативно изискуемата регулирана информация относно Дружеството до обществеността чрез електронната медия “ИНФОСТОК БГ” – www.infostock.bg на ИНФОСТОК АД с ЕИК: 203104650, със седалище и адрес на управление: гр. София 1000, ул. Княз Александър Батенберг № 1, представлявано от Атанас Тодоров Ангелов – Изпълнителен директор.

С решение Ц-35/30.09.2016 г. на КЕВР, считано от 1 октомври 2016 г., се утвърждава цена на природния газ, по която общественият доставчик следва да продава природен газ на крайните снабдители на природен газ и на клиенти, присъединени към газопреносната мрежа, в размер на 286,60 лв./1000 куб. м., или 30,80 лв./MWh, без акциз и ДДС. Новата цена на природния газ е с 1,97% по-висока от досегашната за III-то тримесечие на годината, като увеличението е с 5,52 лв./1000 куб. м. Пределната цена, по която общественият доставчик продава природен газ на клиенти, присъединени към мрежа ниско налягане, собственост на „Булгартрансгаз“ ЕАД, е в размер на 294,32 лв./1000 nm³ или 31,63 лв./MWh (без акциз и ДДС).

На 30.09.2016 г. „ТОПЛОФИКАЦИЯ СОФИЯ“ ЕАД е публикувало на електронната си страница съобщение по повод Решение № 10 от 29.09.2016г. на Конституционния съд, с което се отхвърля искането на Омбудсмана на Република България да бъде установена като противоконституционна практиката „ТОПЛОФИКАЦИЯ СОФИЯ“ ЕАД да претендира юрисконсултски възнаграждения при завеждането на съдебни дела срещу некоректни клиенти-длъжници, във връзка с което Дружеството за пореден път неоспоримо доказва на своите потребители, че работи прозрачно, коректно и в пълно съответствие със законовите разпоредби.

От 17.10.2016 г. „ТОПЛОФИКАЦИЯ СОФИЯ“ ЕАД стартира общото пускане на отоплението в столицата.

На 28.10.2016 г. „ТОПЛОФИКАЦИЯ СОФИЯ“ ЕАД представи на КФН и обществеността междинен финансов отчет към 30.09.2016 г.

На 30.11.2016 г. „ТОПЛОФИКАЦИЯ СОФИЯ“ ЕАД оповести чрез електронната си страница следното уведомление: По повод жалбата на Националния омбудсман до Административния съд в София град във връзка с отказа на „ТОПЛОФИКАЦИЯ СОФИЯ“ ЕАД да предостави информация за събирането на вземанията от клиенти на дружеството по съдебен ред, компанията подготвя становище до съдебната инстанция и ще го предостави в определения за това срок. Дружеството начислява законосъобразно юрисконсултски възнаграждения при воденето на дела за събиране на просрочените задължения от клиентите по съдебен ред и в тази връзка не нарушава нито техните права, нито действащите закони и разпоредби. Това беше неоспоримо потвърдено в Решение № 10 от 29 септември 2016 г. на Конституционния съд, който се произнесе по дело, образувано през месец февруари тази година по искане на Омбудсмана на Република България.

На 19.12.2016 г. „ТОПЛОФИКАЦИЯ СОФИЯ“ ЕАД оповести чрез електронната си страница следното уведомление: Във връзка с потвърденото днес от Върховния административен съд решение на КЗК от 14 май 2014 г., с което „ТОПЛОФИКАЦИЯ СОФИЯ“ ЕАД е санкционирано за монопол при определяне цените на минималния пакет услуги, предлагани от фирмите за дялово разпределение в периода 2010 г. - 2014 г., компанията информира, че своевременно и изцяло е съобщила дейността си с направените препоръки от комисията.

Още през 2014 г. в хода на преговорите с фирмите за дялово разпределение, проведени съобразно изискванията на Общите условия на Дружеството е създадена методика, съгласно която всеки топлинен счетоводител доказва разходите си за извършване на услугата и защитава предложената от него цена. Така през последните три години всички фирми за дялово разпределение предлагат различни цени за извършваните услуги на клиентите в столицата.

С Решение № Ц - 41 от 30.12.2016 г. Комисията за енергийно и водно регулиране реши: Считано от 01.01.2017 г., определя пределна цена за сключване на сделки на пазара на балансираща енергия, както следва:

1. Пределна цена за сключване на сделки на пазара на балансираща енергия за предоставяне на системна услуга за регулиране нагоре в размер на 202,00 лв./MWh.
2. Пределна цена за сключване на сделки на пазара на балансираща енергия за предоставяне на системна услуга за регулиране надолу в размер на 0,00 (нула) лв./ MWh.

3. Пределните цени по т. 1 и т. 2 не се прилагат при сключване на сделки на пазара на балансираща енергия, за балансираща енергия, която е закупена/продадена от/на съседни енергийни системи по двустранни споразумения или от регионален балансиращ пазар.

На 30.12.2016 г. на закрито заседание Комисията за енергийно и водно регулиране прие решение във връзка с подаденото от „Булгаргаз“ ЕАД заявление за утвърждаване на цени за I-во тримесечие на 2017 г., по които общественият доставчик продава природен газ на крайните снабдители на природен газ и на клиенти, присъединени към газопреносната мрежа.

Съгласно решението на КЕВР, считано от 1 януари 2017 г., утвърдената цена на природния газ за крайните снабдители на природен газ и на клиенти, присъединени към газопреносната мрежа, е в размер 280,21 лв./1000 куб. м. или 30,12 лв. на MWh, без акциз и ДДС. В сравнение с предишното ценово решение на Комисията от 30.09.2016 г. за IV-то тримесечие на 2016 г., увеличението е с 4,65%. Новата цена на природния газ е определена в резултат на направените изчисления, съгласно прилагания от регулатора ценови модел, като са отчетени и надвезтите през годината приходи на обществения доставчик в резултат на ценовите решения на енергийния регулатор. Към цената на обществения доставчик през I-то тримесечие на 2017 г. следва да се добавя цената за пренос на природен газ през газопреносната мрежа в размер на 19,73 лв./1000 куб. м., до определяне на цени по реда на Методиката за определяне на цени за достъп и пренос на природен газ през газопреносните мрежи, собственост на „Булгартрансгаз“ ЕАД. През I-то тримесечие на 2017 г. клиентите, присъединени към мрежа ниско налягане, собственост на „Булгартрансгаз“ ЕАД, освен цена за пренос на природен газ през газопреносната мрежа и цена на обществения доставчик, заплащат и цена в размер на 7,72 лв./1000 nm³ (без акциз и ДДС).

2. ВЛИЯНИЕ НА ВАЖНИТЕ СЪБИТИЯ ЗА „ТОПЛОФИКАЦИЯ СОФИЯ“ ЕАД, НАСТЪПИЛИ ПРЕЗ ПЕРИОДА 01.01.2016 – 31.12.2016 Г. ВЪРХУ РЕЗУЛТАТИТЕ ВЪВ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ

Основната дейност на „ТОПЛОФИКАЦИЯ СОФИЯ“ ЕАД се състои в производство на топлинна и електрическа енергия и пренос на топлинна енергия на територията на гр. София. Производството и продажбата на топлинна енергия са променливи величини, които зависят пряко от климатичните условия и характера на потреблението на клиентите на топлинна енергия през разглеждания период.

Към датата на изготвяне на настоящия документ Дружеството притежава следните лицензии и удостоверения:

- Производство на топлинна енергия - Лицензия № Л-031-02/15.11.2000 г., изменена с решение № И1-Л-031-02/13.06.2005 г. и № И2-Л-031/29.03.2010 г.;
- Производство на топлинна и електрическа енергия – Лицензия № Л-032-03/15.11.2000 г., изменена с решение № И3-Л-032/10.10.2011 г.; № Л-032-04/28.08.2015 г. и № Л-032-05/22.12.2015 г. и № И6-Л-032 от 21.06.2016 г.;
- Пренос на топлинна енергия – Лицензия №Л-033-05/15.11.2000 г., изменена с решение № И1-Л-033-05/23.04.2007 г. и № И2-Л-033/12.12.2011 г. на КЕВР;
- Търговия с електрическа енергия - № Л-648/27.04.2016 г.;
- Удостоверение за регистрация № Р-34-1/28.07.2011 г. за вписване в публичния регистър на Министерството на икономиката, енергетиката и туризма за извършване на услугата дялово разпределение с уреди Siemens, Sensus, Apator, Qvedis.

Към 31.12.2016 г. в „ТОПЛОФИКАЦИЯ СОФИЯ“ ЕАД са произведени 4 624 424 МВтч топлинна енергия с топлоносител гореща вода за отопление и битово горещо водоснабдяване. Спрямо отчета за 2015 г. произведеното количество е със 104 561 МВтч (2,2 %) по-малко, когато производството е в размер на 4 728 985 МВтч.

Произведената топлинна енергия е с около 4,8% по-малко от предвидените в Бизнес плана количества. Основната причина за намаленото производство и респективно продажба на топлинна енергия за разглеждания период е климатичният фактор и по-късият отоплителен сезон 2015/216 г. и характера на потребление от консуматорите на топлинна енергия за отопление и БГВ.

Приходите на „ТОПЛОФИКАЦИЯ СОФИЯ” ЕАД се формират основно от продажба на електрическа и топлинна енергия, които към края на четвърто тримесечие на 2016 г. представляват около 92% от общите приходи на компанията.

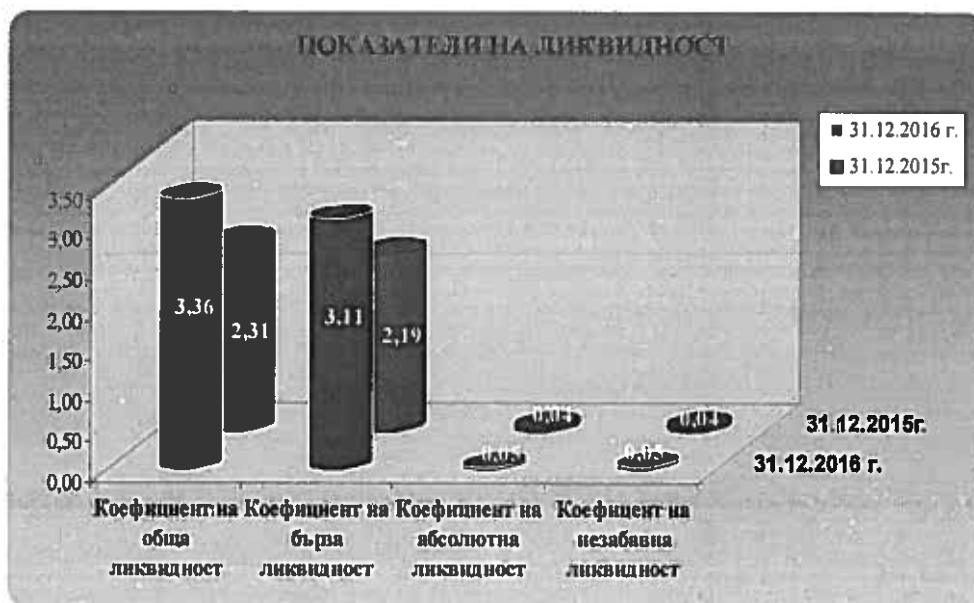
Съгласно неаудитирания финансов отчет на „ТОПЛОФИКАЦИЯ СОФИЯ” ЕАД, изготвен съгласно приложимите международните счетоводни стандарти и международни стандарти за финансово отчитане (МСС и МСФО) към 31.12.2016 г. дружеството отчита общо приходи от продажби в размер на 348 227 хил. лв. спрямо 425 723 хил. лв. за същия период на 2015 г., което представлява понижение на приходите от продажби с 18,2%. Към 31.12.2016 г. приходите от продажба на топлинна енергия са в размер на 252 584 хил. лв. в сравнение с отчетените към 31.12.2015 г. приходи от продажба на топлинна енергия на стойност 297 102 хил. лв., което представлява спад с почти 15%. Към 31.12.2016 г. приходите от продажба на електрическа енергия са в размер на 95 643 хил. лв. в сравнение с отчетените към 31.12.2015 г. приходи от продажба на електрическа енергия на стойност 128 690 хил. лв., което представлява понижение с 25,7%.

По-ниските приходи от продажба на топлинна енергия се дължат както на намаленото производство, така и на по-ниските цени, определени от КЕВР. Намалените приходи от продажба на електрическа енергия се дължат основно на по-ниските цени – средната цена за 2016 г. е намалена с 32% спрямо цената за същия период на предходната година.

Към 31.12.2016 г. „ТОПЛОФИКАЦИЯ СОФИЯ” ЕАД, съгласно първо приключване без включени разходи за обезценки, отчита загуба преди облагане с данъци в размер на 2 489 хил. лв. при планирана в Бизнес план за 2016 г. загуба в размер на 62 940 хил. лв.

Показатели на ликвидност на дружеството към 31.12.2016 г.

Коефициент на обща ликвидност	3,36	2,31
Коефициент на бърза ликвидност	3,11	2,19
Коефициент на абсолютна ликвидност	0,05	0,04
Коефициент на незабавна ликвидност	0,05	0,04

1. Коефициентът на обща ликвидност се счита за универсален и представя съотношението между текущите активи и текущите пасиви (задължения). Оптималните стойности на този коефициент са над 1-1,5.

Към 31.12.2016 г. стойността на коефициента на обща ликвидност на „ТОПЛОФИКАЦИЯ СОФИЯ” ЕАД е 3,36 и отчита съществено повишение в сравнение със стойността от 2,31, отчетена към 31.12.2015 г. Повишението в стойността на коефициента през 2016 г. спрямо 2015 г. се дължи основно на понижението в стойността на текущите пасиви на компанията от 211 071

хил лв. към 31.12.2015 г. на 120 308 хил. лв. към 31.12.2016 г., както и на намалението в стойността на текущите активи от 488 089 хил лв. към 31.12.2015 г. на 403 703 хил. лв. към 31.12.2016 г.

2. Коефициентът на бърза ликвидност представя съотношението между текущите активи минус материалните запаси към текущите пасиви.

Към 31.12.2016 г. стойността на коефициента на бърза ликвидност на „ТОПЛОФИКАЦИЯ СОФИЯ“ ЕАД е 3,11 и също отчита съществено повишение в сравнение със стойността от 2,19, отчетена към 31.12.2015 г. Повишението в стойността на коефициента през 2016 г. спрямо 2015 г. се дължи основно на понижението в стойността на текущите пасиви на компанията от 211 071 хил лв. към 31.12.2015 г. на 120 308 хил. лв. към 31.12.2016 г., както и на намалението в стойността на текущите активи от 488 089 хил лв. към 31.12.2015 г. на 403 703 хил. лв. към 31.12.2016 г. при незначително повишение на стойността на материалните запаси.

3. Коефициентът на абсолютна ликвидност се изчислява като съотношение на паричните средства и текущите пасиви и изразява способността на Дружеството да посреща краткосрочните си задължения с наличните си парични средства.

Към 31.12.2016 г. стойността на коефициента на абсолютна ликвидност на „ТОПЛОФИКАЦИЯ СОФИЯ“ ЕАД е 0,05 и отчита слабо повишение в сравнение със стойността от 0,04, отчетена към 31.12.2015 г. Към 31.12.2016 г. спрямо 31.12.2015 г. текущите пасиви на „ТОПЛОФИКАЦИЯ СОФИЯ“ ЕАД се понижават с 43%, а паричните средства отчитат понижение с 34,25%.

4. Коефициентът на незабавна ликвидност изразява съотношението между краткосрочните вземания и паричните средства и текущите пасиви на Дружеството.

Към 31.12.2016 г. в сравнение с 31.12.2015 г. стойността на коефициента на незабавна ликвидност на „ТОПЛОФИКАЦИЯ СОФИЯ“ ЕАД е 0,05 и отчита слабо повишение в сравнение със стойността за предходната финансова година.

3. ОПИСАНИЕ НА ОСНОВНИТЕ РИСКОВЕ И НЕСИГУРНОСТИ, ПРЕД КОИТО Е ИЗПРАВЕНО „ТОПЛОФИКАЦИЯ СОФИЯ“ ЕАД ПРЕЗ ОСТАНАЛАТА ЧАСТ ОТ ФИНАНСОВАТА ГОДИНА

СИСТЕМАТИЧНИ РИСКОВЕ

ОБЩ МАКРОИКОНОМИЧЕСКИ РИСК

На своето заседание по паричната политика, проведено на 8 декември 2016 г., въз основа на редовния икономически и паричен анализ, Управителният съвет на ЕЦБ извърши задълбочена оценка на перспективите за икономиката и инфлацията и на позицията по паричната политика. Оценката потвърди необходимостта да бъде удължен срокът на програмата за закупуване на активи и след март 2017 г., за да се запази значителният размер на паричната подкрепа, нужна за осигуряването на устойчиво доближаване на темпа на инфлация до равнища под, но близо до 2% в средносрочен план.

Оценка за състоянието на икономиката и финансите към датата на заседанието на Управителния съвет от 8 декември 2016 г.:

През втората половина на годината икономическата активност в световен мащаб отбеляза подобрение и се очаква да продължи да се засилва, макар и да остане под предкризисните си нива. Провежданата нерестриktivна политика и подобряването на пазара на труда подпомага активността в САЩ, но несигурността относно перспективите за страната и за света като цяло се засили след президентските избори. В Япония темповете на растеж се очаква да останат умерени, докато средносрочните перспективи за растежа в Обединеното кралство вероятно ще бъдат ограничени от засилената несигурност, свързана с бъдещите отношения на страната с ЕС. Освен това, макар че наблюдаваното понастоящем постепенно забавяне на растежа в Китай може би се отразява върху други нововъзникващи пазарни икономики, постепенното отслабване на тежката рецесия в някои от големите страни – износителки на основни суровини, оказва все по-голяма подкрепа на световния растеж. Цената на петрола се повиши вследствие на споразумението на ОПЕК от 30 ноември, а ефектите от предходните ѝ понижения върху общата инфлация в света бавно намаляват. Все още големият обем свободни производствени мощности в света обаче съдржа базисната инфлация.

Икономическото възстановяване в еврозоната продължава. През третото тримесечие на 2016 г. БВП в реално изражение на еврозоната нараства на тримесечна база с 0,3%, както и през второто тримесечие. Постъпващите данни, и най-вече резултатите от проучванията, сочат, че растежът ще продължи и през четвъртото тримесечие на 2016 г. В бъдеще Управителният съвет очаква икономическото възстановяване да продължи да се осъществява с умерен, но по-стабилен темп. Прехвърлянето на мерките на ЕЦБ по паричната политика в реалната икономика стимулира вътрешното търсене и подпомага намаляването на задлъжнялостта. По-добрата рентабилност на предприятията и много благоприятните условия на финансиране продължават да насърчават възстановяването на инвестициите. Освен това устойчивото нарастване на заетостта, за което допринасят и предходни структурни реформи, подкрепя реалния разполагаем доход на домакинствата и частното потребление.

Според макроикономическите прогнози за еврозоната на експерти на Евросистемата от декември 2016 г. се предвижда БВП в реално изражение да нарасне годишно с 1,7% през 2016 г. и 2017 г. и с 1,6% през 2018 г. и 2019 г. В сравнение с макроикономическите прогнози на експертите на ЕЦБ от септември 2016 г. прогнозата за растежа на реалния БВП остава в общи линии без промяна. Рисковете относно растежа в еврозоната остават свързани с надценяване на прогнозата.

Според шестмесечния доклад на фонда World Economic Outlook, публикуван на 04.10.2016 г., брутният вътрешен продукт (БВП) на страната ще нарасне с до 3,0 % през 2016 г. и 2,8 % през 2017 г. Предишните прогнози на МВФ от април бяха за растеж от 2,3 % и през двете години. Основните рискове пред развитието на българската икономика, според експертите на МВФ са влошаващата се демографска картина, както и големите икономически и социални дисбаланси между отделните региони в страната.

На 06.12.2016 г. Министерството на финансите публикува актуализирана Есенната макроикономическа прогноза*. (**При изготвянето на прогнозата са използвани статистически данни публикувани до 28 октомври 2016 г., с изключение на изрично упоменатите.*) Актуализацията на есенната прогноза на Министерство на финансите бе наложена от публикуването на ревизирани серии от данни за Платежен баланс и Национални сметки, съответно на 17 септември и 11 октомври 2016 г.

Съгласно актуализираната есенна прогноза на МФ, очакванията са както европейската, така и американската икономика да забавят темповете си на растеж през текущата година. Благоприятното развитие при развиващите се пазари, както и ускорението на ръста на БВП на САЩ ще имат водеща роля за динамиката на световната икономика през 2017 г. В същото време, развитието на европейската икономика се очаква да остане потиснато, в резултат на повишената несигурност в региона, свързана с геополитическото напрежение, миграционния поток към страните от ЕС, ефекта от предстоящото излизане на Великобритания от Съюза и влошената икономическа и политическа среда в Турция.

Ревизираните данни за инвестициите показаха по-голямо увеличение на запасите, докато инвестициите в основен капитал са почти на същото равнище, като стойност и реален растеж. За първото полугодие общите инвестиции нараснаха със 7,7%, но за цялата година се очаква забавяне на растежа до 4,1%. Това ще бъде свързано с очакваното по-слабо нарастване на запасите и частните инвестиции през втората половина на годината, както и със спада на капиталовите разходи на правителството, който се дължи на преминаването към новата финансова рамка 2014 г. - 2020 г. за финансиране на програмите от фондовете на ЕС. Инвестициите в основен капитал се очаква да нараснат с 0,1%, което ще се дължи на частния сектор.

Реалният растеж на българската икономика за 2016 г. се очаква да достигне 3,2%, при 2,6% в есенната прогноза. Отново се очаква вътрешното търсене (потребление и инвестиции) да има основен принос за растежа, но е повишен и приносът на нетния износ, от 0,6 на 1 пр.п., поради ревизираните данни за вноса.

През 2017 г. растежът на БВП слабо ще се забави до 2,9%, при очакване за 2,5% в есенната прогноза. Принос за по-ниския растеж ще има по-слабото външно търсене от европейската икономика, което ще се отрази в забавяне на растежа на износа до 3,2%. При засилване на потреблението и на инвестициите в основен капитал, растежът на вноса на стоки и услуги се очаква да бъде малко по-висок от 2016 г. и да достигне 2,7%. В резултат, приносът на нетния износ за растежа на БВП ще бъде 0,4 пр.п., което е по-ниско с 0,6 пр.п. в сравнение с 2016 г.

За периода 2018 г. - 2019 г. се очаква леко ускоряване на растежа на БВП до 3%. Вътрешното търсене ще бъде водещо, както по линия на потреблението, така и на инвестициите. По-високият ръст на вътрешното търсене ще се отрази в ускорено нарастване на вноса, в резултат на което приносът на нетния износ ще продължи да намалява, а в края на прогнозния период се очаква почти нулев принос към растежа на БВП.

По данни на НСИ през декември 2016 г. общият показател на бизнес климата остава на нивото си от предходния месец. Подобрене на стопанската конюнктура се регистрира в промишлеността и строителството, докато в търговията на дребно и сектора на услугите се отчита понижение.

Фиг. 1. Бизнес климат - общо

Съставният показател „бизнес климат в промишлеността“ нараства с 2,3 пункта в сравнение с ноември, което се дължи на подобрените оценки и очаквания на промишлените предприемачи за бизнес състоянието на предприятията. Същевременно обаче осигуреността на производството с поръчки се оценява като леко намалена, което е съпроводено и с понижени очаквания за производствената активност през следващите три месеца.

Несигурната икономическа среда продължава да е най-сериозният проблем, затрудняващ дейността на 46,4 % от предприятията.

По отношение на продажните цени в промишлеността по-голяма част от мениджърите предвиждат запазване на тяхното равнище през следващите три месеца.

През декември съставният показател „бизнес климат в строителството“ се увеличава с 1,2 пункта в резултат на благоприятните оценки и очаквания на строителните предприемачи за бизнес състоянието на предприятията. Мненията им относно настоящата строителна активност, както и прогнозите им за следващите три месеца са също по-умерени.

Основните пречки за развитието на бизнеса остават свързани с несигурната икономическа среда и конкуренцията в бранша.

Относно продажните цени в строителството очакванията на мениджърите са те да останат без промяна през следващите три месеца.

Съставният показател „бизнес климат в търговията на дребно“ спада с 5,2 пункта спрямо предходния месец, което се дължи на влошените оценки и очаквания на търговците на дребно за бизнес състоянието на предприятията. Прогнозите им за обема на продажбите и поръчките към доставчиците през следващите три месеца също са по-резервирани.

Конкуренцията в бранша, несигурната икономическа среда и недостатъчното търсене продължават да са най-сериозните фактори, затрудняващи дейността на предприятията.

По отношение на продажните цени преобладаващите очаквания на търговците са за запазване на тяхното равнище през следващите три месеца.

През декември съставният показател „бизнес климат в сектора на услугите“ се понижава с 1,3 пункта главно поради по-неблагоприятните очаквания на мениджърите за бизнес състоянието на предприятията през следващите шест месеца. По-резервирани са и мненията им по отношение на настоящото и очакваното търсене на услуги.

Основните пречки за развитието на бизнеса остават свързани с несигурната икономическа среда и конкуренцията в бранша, макар че през последния месец анкетата регистрира намаление на отрицателното им въздействие.

Относно продажните цени в сектора на услугите по-голяма част от мениджърите предвиждат те да останат без промяна през следващите три месеца.

ЛИХВЕН РИСК

Лихвеният риск е свързан с възможни, евентуални, негативни промени в лихвените нива, установени от финансовите институции на Република България.

На 08.10.2016 г. Управителният съвет на ЕЦБ реши, лихвеният процент по основните операции по рефинансиране и лихвените проценти по пределното кредитно улеснение и депозитното улеснение да останат непроменени на нива от 0,00%, 0,25% и -0,40 % съответно и продължава да очаква, че те ще останат на сегашните или на по-ниски равнища за продължителен период от време и доста след приключването на нетните покупки на активи от страна на Евросистемата. Управителният съвет потвърди, че месечните покупки на активи за 80 млрд. евро са предвидени да се провеждат до края на март 2017 г., а при необходимост и след това, но при всички случаи до установяването на трайна корекция в тренда на инфлацията, който да съответства на целта на УС на ЕЦБ за инфлацията.

На своето заседание по паричната политика, проведено на 8 декември 2016 г., с оглед на осъществяването на своята цел за ценова стабилност Управителният съвет на ЕЦБ взе следните решения:

- Що се отнася до нестандартните мерки по паричната политика, Евросистемата ще продължава да извършва покупки по програмата за закупуване на активи (*APP*) със сегашния темп от 80 млрд. евро месечно до края на март 2017 г. От април 2017 г. е предвидено нетните покупки на активи да продължат да се провеждат с месечен обем от 60 млрд. евро до края на декември 2017 г., а при необходимост и след това, но при всички случаи до установяването от Управителния съвет на трайна корекция в тренда на инфлацията, който да съответства на неговата цел за инфлацията. Ако междувременно перспективите станат по-неблагоприятни или финансовите условия не съответстват на по-нататъшния напредък към устойчива корекция в тренда на инфлацията, Управителният съвет възнамерява да увеличи размера и/или продължителността на програмата.

- За да се осигури все така гладкото осъществяване на покупките на активи от страна на Евросистемата, Управителният съвет взе решение да коригира параметрите на *APP* от януари 2017 г., както следва: Първо, матуритетният диапазон на програмата за покупки от публичния сектор ще бъде разширен, като минималният остатъчен срок до падежа на допустимите ценни книжа се намали от две години на една година. Второ, покупките на ценни книжа по *APP*, чиято доходност до падеж е по-ниска от лихвения процент на ЕЦБ по депозитното улеснение, ще бъдат разрешени, докогато е необходимо.

- Управителният съвет взе решение да не променя основните лихвени проценти на ЕЦБ и продължава да очаква, че те ще останат на сегашните или на по-ниски равнища за продължителен период от време, а и доста след приключването на нетните покупки на активи.

Основните лихвени проценти, определени от БНБ за периода 01.01.2016 – 31.12.2016 г. са:

Месец	Основен лихвен процент
Януари 2016 г.	0.01 %
Февруари 2016 г.	0.00 %
Март 2016 г.	0.00 %
Април 2016 г.	0.00 %
Май 2016 г.	0.00 %
Юни 2016 г.	0.00 %
Юли 2016 г.	0.00 %
Август 2016 г.	0.00 %

Септември 2016 г.	0.00 %
Октомври 2016 г.	0.00 %
Ноември 2016 г.	0.00 %
Декември 2016 г.	0.00 %

*Източник: БНБ

ИНФЛАЦИОНЕН РИСК

Инфлационният риск представлява всеобщо повишаване на цените, при което парите се обезценят и съществува вероятност от понасяне на загуба от домакинствата и фирмите.

По данни на НСИ индексът на потребителските цени за октомври 2016 г. спрямо септември 2016 г. е 100,2%, т.е. месечната инфлация е 0,2%. Инфлацията от началото на годината (октомври 2016 г. спрямо декември 2015 г.) е минус 0,4%, а годишната инфлация за октомври 2016 г. спрямо октомври 2015 г. е минус 0,6%. Средногодишната инфлация за периода ноември 2015 - октомври 2016 г. спрямо периода ноември 2014 - октомври 2015 г. е минус 0,8%.

Хармонизираният индекс на потребителските цени за октомври 2016 г. спрямо септември 2016 г. е 99,9%, т.е. месечната инфлация е минус 0,1%. Инфлацията от началото на годината (октомври 2016 г. спрямо декември 2015 г.) е минус 1,1%, а годишната инфлация за октомври 2016 г. спрямо октомври 2015 г. е минус 1,0%. Средногодишната инфлация за периода ноември 2015 - октомври 2016 г. спрямо периода ноември 2014 - октомври 2015 г. е минус 1,4%.

Индексът на потребителските цени за ноември 2016 г. спрямо октомври 2016 г. е 100,0%, т.е. месечната инфлация е 0,0%. Инфлацията от началото на годината (ноември 2016 г. спрямо декември 2015 г.) е минус 0,5%, а годишната инфлация за ноември 2016 г. спрямо ноември 2015 г. е минус 0,5%. Средногодишната инфлация за периода декември 2015 - ноември 2016 г. спрямо периода декември 2014 - ноември 2015 г. е минус 0,8%.

Хармонизираният индекс на потребителските цени за ноември 2016 г. спрямо октомври 2016 г. е 99,9%, т.е. месечната инфлация е минус 0,1%. Инфлацията от началото на годината (ноември 2016 г. спрямо декември 2015 г.) е минус 1,2%, а годишната инфлация за ноември 2016 г. спрямо ноември 2015 г. е минус 0,8%. Средногодишната инфлация за периода декември 2015 - ноември 2016 г. спрямо периода декември 2014 - ноември 2015 г. е минус 1,4%.

Индексът на потребителските цени за декември 2016 г. спрямо ноември 2016 г. е 100,6%, т.е. месечната инфлация е 0,6%. Годишната инфлация за декември 2016 г. спрямо декември 2015 г. е 0,1%. Средногодишната инфлация за периода януари - декември 2016 г. спрямо периода януари - декември 2015 г. е минус 0,8%.

Хармонизираният индекс на потребителските цени за декември 2016 г. спрямо ноември 2016 г. е 100,8%, т.е. месечната инфлация е 0,8%. Годишната инфлация за декември 2016 г. спрямо декември 2015 г. е минус 0,5%. Средногодишната инфлация за периода януари - декември 2016 г. спрямо периода януари - декември 2015 г. е минус 1,3%.

Различният обхват на ИПЦ и ХИПЦ и съответно различната структура на потреблението са причина за различните стойности на двата индекса.

Съгласно актуализираната есенната прогноза на Министерство на финансите, публикувана на 06.12.2016 г., през 2016 г. годишният темп на инфлация остава отрицателен, като отчита известно ускорение през първото полугодие най-вече по линия на спада в цените на енергийните стоки и храните и поевтиняване на комуникационните услуги. През летните месеци обаче дефлацията в страната се забавя съществено и остава на ниво от 1,1% на годишна база в периода юли-септември.

Текущата динамика и очаквания за международните цени на суровините дават основания да се очаква, че отрицателната инфлация в страната ще продължи да се забавя до -0,2% в края на 2016 г. Средно за годината общият ХИПЦ се очаква да отчете понижение от 1,2%, предвид високата дефлация в периода април-май 2016 г.

Натрупаната инфлация в края на 2017 г. ще се ускори до 1,2%, като отрицателен принос се очаква единствено по линия на продължаващо, макар и с по-нисък темп, поевтиняване на потребителските стоки с дълготраен характер. Останалите основни компоненти на ХИПЦ ще отчетат поскъпване при допускане за по-високи международни цени на петрола и неенергийните суровини и нарастване на вътрешното търсене. Средногодишното повишение на общият индекс през 2017 г. се очаква да бъде 1,1%, а в периода 2018 - 2019 г. инфлацията ще се ускори до 1.5 -1,

Инфлационният риск представлява всеобщо повишаване на цените, при което парите се обезценят и съществува вероятност от понасяне на загуба от домакинствата и фирмите.

По данни на НСИ индексът на потребителските цени за октомври 2016 г. спрямо септември 2016 г. е 100,2%, т.е. месечната инфлация е 0,2%. Инфлацията от началото на годината (октомври 2016 г. спрямо декември 2015 г.) е минус 0,4%, а годишната инфлация за октомври 2016 г. спрямо октомври 2015 г. е минус 0,6%. Средногодишната инфлация за периода ноември 2015 - октомври 2016 г. спрямо периода ноември 2014 - октомври 2015 г. е минус 0,8%.

Хармонизираният индекс на потребителските цени за октомври 2016 г. спрямо септември 2016 г. е 99,9%, т.е. месечната инфлация е минус 0,1%. Инфлацията от началото на годината (октомври 2016 г. спрямо декември 2015 г.) е минус 1,1%, а годишната инфлация за октомври 2016 г. спрямо октомври 2015 г. е минус 1,0%. Средногодишната инфлация за периода ноември 2015 - октомври 2016 г. спрямо периода ноември 2014 - октомври 2015 г. е минус 1,4%.

Индексът на потребителските цени за ноември 2016 г. спрямо октомври 2016 г. е 100,0%, т.е. месечната инфлация е 0,0%. Инфлацията от началото на годината (ноември 2016 г. спрямо декември 2015 г.) е минус 0,5%, а годишната инфлация за ноември 2016 г. спрямо ноември 2015 г. е минус 0,5%. Средногодишната инфлация за периода декември 2015 - ноември 2016 г. спрямо периода декември 2014 - ноември 2015 г. е минус 0,8%.

Хармонизираният индекс на потребителските цени за ноември 2016 г. спрямо октомври 2016 г. е 99,9%, т.е. месечната инфлация е минус 0,1%. Инфлацията от началото на годината (ноември 2016 г. спрямо декември 2015 г.) е минус 1,2%, а годишната инфлация за ноември 2016 г. спрямо ноември 2015 г. е минус 0,8%. Средногодишната инфлация за периода декември 2015 - ноември 2016 г. спрямо периода декември 2014 - ноември 2015 г. е минус 1,4%.

7%.

Инфлацията за периода 01.01.2016 г. – 31.12.2016 г. е следната:

Януари 2016 г.	0,00 %
Февруари 2016 г.	- 0,3 %
Март 2016 г.	- 0,7 %
Април 2016 г.	0,00 %
Май 2016 г.	0,00 %
Юни 2016 г.	-0,1 %
Юли 2016 г.	1,00 %
Август 2016 г.	0,00 %
Септември 2016 г.	-0,5 %
Октомври 2016 г.	0,2 %
Ноември 2016 г.	0,00 %
Декември 2016 г.	0,6%

*Източник:НСИ

Според предварителната оценка на Евростат годишната инфлация в еврозоната, измерена чрез ХИПЦ, се повишава до 0,6% през ноември 2016 г. спрямо 0,5% през октомври и 0,4% през септември, което до голяма степен отразява повишение на годишната инфлация при енергоносителите, макар все още да няма признаци за изразен възходящ тренд на базисната инфлация.

В бъдеще, въз основа на текущите цени на петролните фючърси, има вероятност общата инфлация да се увеличи значително през декември 2016 г. – януари 2017 г., до равнище над 1%, главно вследствие на базови ефекти при годишното изменение на цените на енергоносителите.

Според макроикономическите прогнози за еврозоната на експертите от Евросистемата от декември 2016 г. годишната ХИПЦ инфлация се предвижда да бъде 0,2% през 2016 г., 1,3% през 2017 г., 1,5% през 2018 г. и 1,7% през 2019 г. Прогнозата за ХИПЦ инфлацията е в общи линии без промяна спрямо макроикономическите прогнози на експертите в ЕЦБ от септември 2016 г.

ПОЛИТИЧЕСКИ РИСК

Политическият риск е вероятността от смяна на Правителството, или от внезапна промяна в неговата политика, от възникване на вътрешнополитически сътресения и неблагоприятни промени в стопанското законодателство, в резултат на което средата, в която оперират местните стопански субекти да се промени негативно, а инвеститорите да понесат загуби.

В национален план, на 14 ноември 2016 г. Премиерът Бойко Борисов внесе в Народното събрание оставка на правителството. След приемане на подадената оставка от парламента на 16 ноември 2016 г., трите неуспешни опита за съставяне на ново правителство в рамките на действащия парламент и отказът на президента да назначи служебно правителство, политическият риск за България се свързва с възможността за вътрешно дестабилизиране на държавата в периода на организиране и провеждане на предсрочни парламентарни избори.

Политическите рискове за България в международен план са свързани с поетите ангажиментите за осъществяване на сериозни структурни реформи в страната в качеството ѝ на равноправен член на ЕС, повишаване на социалната стабилност ограничаване на неефективните разходи, от една страна, както и със силната дестабилизация на страните от Близкия изток, зачестяващите заплахи от терористични атентати в Европа, бежански вълни и нестабилност на ключови страни в непосредствена близост до България.

Основният извод в доклад за България на Economist Intelligence Unit (EIU) е, че въпреки фискалните подобрения през периода януари - август след прогреса в консолидацията през 2015 г. са налице някои рискове за бюджета на България през 2016 - 2017 г., произтичащи от проблеми в енергийния сектор. Причината, въпреки снижаването на дефицита в сектора вследствие на реформите през 2015 г. е фактът, че през юни международният арбитражен съд реши НЕК да плати 550 млн. евро на руската „Атомстройекспорт“ заради решението на България да се откаже от проекта за АЕЦ „Белене“. Въпреки че компенсацията е само половината от това, което Русия иска, тя представлява значителна сума за финансово затруднената НЕК и вероятно ще трябва финансиране от публични фондове. Основната прогноза на Economist Intelligence Unit (EIU) е, че фискалната консолидация ще продължи да надминава целите на правителството в средносрочен план.

България, както и другите държави – членки на ЕС от региона, продължава да бъде сериозно засегната от общо европейския проблем с интензивния бежански поток от Близкия изток.

След заседанието на Европейския съвет в Братислава на 16.09.2016 г. Председателят на Европейската комисия Жан-Клод Юнкер обяви, че Европейският съюз ще предостави 160 млн. евро на България за управление на границите и преодоляване на миграционната криза. Помощта за страната ни се очаква да бъде изплатена на два транша. Европейският съвет е решил 108 млн. евро да бъдат отпуснати първоначално за нуждите на България, като целта е тази сума да достигне 160 млн. евро, каквото е било искането на българския премиер.

Други фактори, които също влияят на този риск, са евентуалните законодателни промени и в частност тези, които касаят стопанския и инвестиционния климат в страната.

ВАЛУТЕН РИСК

Експозицията към валутния риск представлява зависимостта и ефектите от изменението на валутните курсове. Систематичният валутен риск е вероятността от евентуална промяна на валутния режим на страната (валутен борд), което би довело или до обезценяване на лева или до поскъпване на лева спрямо чуждестранните валути.

Валутният риск ще има влиянието върху компании, имащи пазарни дялове, плащанията на които се извършват във валута, различна от лева и еврото. Тъй като съгласно действащото законодателство в страната българският лев е фиксиран към еврото в съотношение EUR 1 = BGN 1,95583, а Българската народна банка е длъжна да поддържа ниво на българските левове в обръщение, равно на валутните резерви на банката, рискът от обезценяване на лева спрямо европейската валута е минимален и се състои във евентуално предсрочно премахване на валутния борд в страната. На този етап това изглежда малко вероятно, тъй като очакванията са валутният борд да бъде отменен при приемането на еврото в България за официална платежна единица.

Теоретично, валутният риск би могъл да се повиши, когато България се присъедини към втория етап на Европейския Валутен Механизъм (ERM II). Това е режим, в който страната трябва да

поддържа валутния курс спрямо еврото в границите на +/-15% спрямо централен паритет. На практика, всички държави, които понастоящем са в този механизъм (Дания, Естония, Кипър, Литва, Латвия, Малта), са свидетели на колебания, които са съществено по-малки от позволените $\pm 15\%$.

Фиксираният курс на лева към еврото не елиминира за българската валута риска от неблагоприятни движения на курса на еврото спрямо другите основни валути (щатски долар, британски паунд, швейцарски франк) на международните финансови пазари, но към настоящия момент дружеството не счита, че такъв риск би бил съществен по отношение на дейността му.

По-голямата част от сделките на „ТОПЛОФИКАЦИЯ СОФИЯ“ ЕАД се осъществяват в български лева. Дружеството има и заеми в евро, които са използвани за инвестиции в основната дейност. Тези заеми се отчитат по амортизируема стойност. За да намали валутния риск, „ТОПЛОФИКАЦИЯ СОФИЯ“ ЕАД следи паричните потоци, които не са в български лева.

ЛИКВИДЕН РИСК

Проявлението на ликвидния риск по отношение на дружеството се свързва с възможността за липса на навременни и/или достатъчни налични средства за посрещане на всички текущи задължения. Този риск може да настъпи, както при значително забавяне на плащанията от страна на длъжниците на дружеството, така и при не достатъчно ефективно управление на паричните потоци от дейността на дружеството.

„ТОПЛОФИКАЦИЯ СОФИЯ“ ЕАД посреща нуждите си от ликвидни средства, като внимателно следи плащанията по погасителните планове на дългосрочните финансови задължения, както и входящите и изходящи парични потоци, възникващи в хода на оперативната дейност. Нуждите от ликвидни средства се следят за различни времеви периоди - ежедневно и ежеседмично, както и на базата на 30-дневни прогнози. Нуждите от ликвидни средства в дългосрочен план - за периоди от 180 и 360 дни, се определят месечно.

НЕСИСТЕМАТИЧНИ РИСКОВЕ

Специфичните за дейността на „ТОПЛОФИКАЦИЯ СОФИЯ“ ЕАД произтичат от естеството на основната дейност на дружеството, както и от силната зависимост на компанията от националната и европейска регулация в областта на енергетиката.

СЕКТОРЕН РИСК

Енергетиката е кръвоносната система на всяка икономика. Петролът, природният газ и електроенергията са от решаващо значение за поддържане на устойчив растеж. Енергетиката е структуроопределящ отрасъл за България, като в сектора са съсредоточени огромни държавни и частни финансови и човешки ресурси. Енергийните ресурси представляват средно около 20% от вноса и 15% от износа на страната. Икономическото и социалното благосъстояние на държавите зависят от безопасните, достъпни и надеждни доставки на енергия. Следователно енергийната сигурност не е само въпрос на икономическа, но и на национална сигурност.

Българският енергиен сектор е от ключово значение за бъдещото развитие на икономиката на страната. Цялостното развитие на сектора е предмет на Енергийната стратегия на България до 2020 г., приета през юни 2011 г. Основните приоритети в Енергийната стратегия могат да се сведат до следните четири направления:

- гарантиране сигурността на доставките на енергия;
- достигане на целите за възобновяема енергия;
- повишаване на енергийната ефективност;
- развитие на конкурентен енергиен пазар и политика, насочена към осигуряване на енергийните нужди и защита на интересите на потребителите.

Всички изброени приоритети имат една обща стратегическа цел - Постигане на високотехнологична, сигурна и надеждна енергийна система, базирана на съвременни технологии, която да отговаря на европейските критерии, като същевременно използва максимално наличния ресурс в България и защитава в най-висока степен българските потребители.

„ТОПЛОФИКАЦИЯ СОФИЯ“ ЕАД е зависимо от общите тенденции в сектора на енергетиката. Този риск е донякъде компенсирани от диверсифицираните насоки в дейността на дружеството (производство и продажба на електрическа енергия, производство и продажба на топлинна енергия, пренос на топлинна енергия, топлинно счетоводство), които биха способствали възможността на компанията да реагира адекватно в случай на промяна в структурата на търсенето.

Предимство за дружеството създават е активните мерки, предприети от корпоративното ръководство на компания в насока модернизиране на технологичното оборудване. „ТОПЛОФИКАЦИЯ СОФИЯ“ ЕАД е разработила програма за стабилизиране производствената дейност и модернизация на основните и спомагателни съоръжения в Дружеството, във връзка с необходимостта от подобряване на финансовите, технико-икономическите и екологични показатели, пряко свързани с обезпечаване на качествено топлоснабдяване на столичния град.

През отчетното тримесечие усилията на българското правителство за диверсифициране на риска от енергийна зависимост на България намериха израз в няколко събития:

В началото на октомври 2016 г. се проведе промоционално събитие за провеждането на втората обвързваща фаза на пазарния тест по проекта за изграждане на интерконектора Гърция-България, за осъществяването на който има институционална подкрепа от двете правителства, енергийните регулатори на страните и Европейската комисия. По думите на енергийният министър Теменужка Петкова реализацията на междусистемната газова връзка с южната ни съседна е важна предпоставка за гарантиране енергийната сигурност както за двете страни, така и за цяла Европа.

На 05.10.2017 г. във Варна се проведе инвеститорската конференция за изграждането на газовия хъб "Балкан", на която министър-председателят Бойко Борисов заяви намерение България да инициира тристранни срещи с ЕК и Русия за реализацията на проекта е отбеляза, че „подходът за изпълнението на подобни проекти е успешен и страната ни вече е получила подкрепа от Европа.” Той допълни, че с „Балкан” България предлага работещ проект, който би бил полезен както за страната ни, така и за Европа и нейната диверсификация.

По време на събитието генералният директор на ГД „Енергетика“ към ЕК Доминик Ристори заяви подкрепата на комисията към инициативата на българското правителство.

Според Клаус-Дотер Борхард, директор на „Вътрешен енергиен пазар”, Генерална дирекция „Енергетика”, концепцията за изграждане на газоразпределителен център „Балкан“ има не само енергийно измерение, а и икономическо и социално - изграждането на хъба ще гарантира ниски цени на природния газ и разкриване на работни места. Според него ако привлечем по-значими количества природен газ, „Балкан“ ще е конкурентен на съществуващите хъбове в Германия, Австрия и Холандия.

На 11.11.2016 г. България и Румъния откриха новата междусистемна газова връзка „Русе-Гюргево“, свързваща газопреносните мрежи на двете държави и диверсифициращ ресурсите в случай на спиране на руските газови доставки през Украйна. Съгласно съобщение на българското министерство енергетиката, тръбопроводът е на стойност 24 млн. евро и е дълъг 25 км тръбопровод като свързва българския град Русе с румънския Гюргево и преминава по дъното на река Дунав. С пускането в експлоатация на интерконектора се изпълнява едно от изискванията на Европейския енергиен съюз за изграждане на липсващата междусистемна свързаност на газопреносните системи между страните. Проектът "Междусистемна газова връзка България - Румъния" (IBR) е реализиран съвместно от "Булгартрансгаз" ЕАД и "Трансгаз" С.А., съгласно подписан Меморандум за разбирателство. Проектът е разделен на три части: участък под р. Дунав, наземна част на българската територия и наземна част на румънска територия. Реверсивната междусистемна връзка е с обща дължина 25 км., от които 15,4 км. на българска територия, 7,5 км на румънска територия и 2,1 км подводен преход през р. Дунав. Максималният капацитет на интерконектора е 1,5 млрд. м³/год. с диаметър на тръбата 500 мм. и работно налягане 54 бара.

Газовите доставки по интерконектора България-Румъния ще стартират реално през 2018 г., т.к. едва през 2017 година започва изграждането на компресорна станция, която ще постави в равноправни условия двете газопреносни системи.

РЕГУЛАТОРЕН РИСК (ПРОМЯНА В НОРМАТИВНАТА УРЕДБА, ИЗИСКВАНИЯТА НА КЕВР И ОТНЕМАНЕ НА ЛИЦЕНЗ)

„ТОПЛОФИКАЦИЯ СОФИЯ” ЕАД е най-голямото общинско предприятие в гр. София, както и най-голямото топлофикационно дружество в страната и като такава е субект на редица специални разпоредби и изисквания на Закона за енергетиката и съответните подзаконови нормативни актове, както и на надзорните практики и контрол от страна на Комисията за Енергийно и Водно регулиране (КЕВР). Компанията осъществява дейността си в икономическа среда, непозволяваща работа в пазарни условия. Както всички компании от енергийния сектор, Дружеството се стреми да съвместява от една страна вменените му със Закона за енергетиката задължения към обществото, свързани със сигурността на снабдяването, непрекъснатостта и качеството на услугите и поддържането на „обществено приемливата” цена, защита на околната среда и от друга страна интересите си на търговско дружество.

Към датата на изготвяне на настоящия документ дружеството притежава следните лицензи и удостоверения:

- Производство на топлинна енергия № Л-031-02/15.11.2000 г., изменена с решение № И1-Л-02/13.06.2005 г. и № И2-Л-031/29.03.2010 г.
- Производство на електрическа и топлинна енергия № Л-032-03/15.11.2000 г., изменена с решения № И3-Л-032/10.10.2011 г.; № Л-032-04/28.08.2015 г., № Л-032-05/22.12.2015 г. и № И6-Л-032 от 21.06.2016 г.;
- Пренос на топлинна енергия № Л-033-05/15.11.2000 г., изменена с решение № И1-033-05/23.04.2007 г. на КЕВР.
- Удостоверение за регистрация № Р-034-1/28.07.2011 г. за вписване в публичния регистър за извършване на услугата дялово разпределение.
- № Л – 468 от 27.04.2016 г. на КЕВР за „Търговия с електрическа енергия”.

Относително честите нормативни промени в регулацията на дружествата от енергийния сектор в България през последните години създава несигурна и непредвидима регулаторна рамка, която обективно пречатства възможността на тези компании да реализират своите бизнес стратегии.

През 2015 г. бяха извършени редица промени в нормативната уредба, регламентираща дейностите в енергетиката, които радикално промениха взаимоотношенията между производителите на електрическа енергия по комбиниран способ и обществения доставчик, крайния снабдител и оператора на електропреносната и електроразпределителните мрежи. В тази връзка се наложи Дружеството да изпълнява редица мероприятия, свързани със съществените изменения на условията, в които изпълнява своите лицензионни задължения.

В изпълнение на Закона за енергетиката, „ТОПЛОФИКАЦИЯ СОФИЯ” ЕАД е задължено да осигурява сигурност и непрекъснатост на енергоснабдяването, да произвежда и транспортира енергия при минимални разходи и да оптимизира дейността в услуга на клиентите, като Дружество със социална ангажираност.

Съществените промени са следните:

1. С изменението на чл. 162 от Закона за енергетиката (ЗЕ) в сила от 06.03.2015 г., Общественият доставчик, крайните снабдители са длъжни да изкупят цялото количество електрическа енергия, произведена от високоефективно комбинирано производство на топлинна и електрическа енергия, регистрирано с месечен сертификат по преференциални цени до размера на количествата, определени с решение на Комисията за енергийно и водно регулиране. Това изменение постави Дружеството пред необходимостта да оптимизира в новите условия работата на производствените мощности и да търси допълнителни резерви за осигуряване на финансови постъпления и намаляване на разходите по производството в съответствие с ограниченията в чл. 162 от ЗЕ.
2. С изменението на чл. 84 от ЗЕ и обнародването на Наредба № ЕРД-16-301 от 30.06.2015 г. за условията и начина на изпълнение на задълженията на производителите на електрическа енергия от топлоелектрическите централи с комбинирано производство на топлинна и електрическа енергия се вмени задължението, да осигурим възможност на ЕСО ЕАД за оперативен контрол чрез предаване на данни в реално време за производството на топлинна и електрическа енергия, произведена от високоефективен комбиниран начин, комбинирана електрическа енергия без постигнати показатели за високоефективно комбинирано производство и за количествата некомбинирана електрическа енергия, необходима за осигуряване експлоатационната надеждност на основните съоръжения.

- За изпълнението на тази голяма и всеобхватна задача се наложи да се отдели допълнително значителен финансов ресурс;
3. **Промяната в периода на обхват на сертификатите за високо ефективно комбинирано производство** от годишни на месечни. Издаването на месечни сертификати за произхода на стоката електрическа енергия, произведена при високоефективно комбинирано производство на електрическа и топлинна енергия наложи цялостно преосмисляне на производствената дейност в Дружеството.
 4. **Създаването на Фонд „Сигурност на енергийната система”** и задължението за вноски в размер на 5% от приходите от продажба на електрическа енергия, които се плащат в нормативно определени срокове, несъобразени с приходите от този продукт, води до силно дебалансиране на паричния поток.
 5. **Изменението на Правилата за търговия с електрическа енергия, в сила от 26.07.2015 г.** наложи смяна на координатора на балансиращата група, подбор и осигуряването на нови взаимоотношения между страните.
 6. **Стартирането на енергийна борса и либерализирания пазар** на електрическа енергия, постави нови непознати до момента задачи пред Дружеството.
 7. **С § 1д, ал. 1 от Допълнителните разпоредби (ДР) на ЗППЦК (обн. ДВ, бр. 42 от 03.06.2016 г.)** е въведено задължение разпоредбите на глава шеста „а” от ЗППЦК за разкриване на информация да се прилагат и за лицата, чиято дейност се регулира по реда на Закона за енергетиката (ЗЕ) и Закона за регулиране на водоснабдителните и канализационни услуги (ЗРВКУ) от Комисията за енергийно и водно регулиране, както и за държавните предприятия по чл. 62, ал. 3 от Търговския закон (ТЗ) и търговските дружества с повече от 50 на сто държавно или общинско участие в капитала. Съгласно тези изменения „Топлофикация София“ ЕАД влиза в състава на поднадзорните лица на Комисията на финансов надзор (КФН) в сила от 01.08.2016 г., като се задължава да оповестява до КФН и обществеността годишните си финансови отчети със съответните приложения, шестмесечните финансови отчети със съответните приложения, както и уведомления за финансовото състояние на дружеството за първото, третото и четвъртото тримесечие или междинни отчети за първото, третото и четвъртото тримесечие по преценка на ръководството. Дружеството стриктно спазва изискванията за публикуване и разкриване на информацията.
 8. **Наредба №Е-РД-0404 от 14.07.2016 г.** за публично оповестяване и оптимизиране на разходите на търговските дружества с 50 и над 50 на сто държавно или общинско участие в капитала, извършващи дейности по Закона за енергетиката (обн. ДВ, бр. 68 от 30.09.2016 г.). Наредбата се издава на основание чл. 4, ал. 2, т. 22 от Закона за енергетиката. Наредбата задължава „Топлофикация София” ЕАД да осигурява публичност и прозрачност на финансовите средства, които разходва при осъществяване на дейността си. Дружеството стриктно спазва изискванията за публикуване и разкриване на информацията.
 9. **Променни в Закона за обществените поръчки (ЗОП) в сила от 15.04.2016 г.** Във връзка с промените в закона се преустанови действието на обявените от Дружеството Системи за предварителен подбор (СПП), считано от 30.06.2016 г. Това наложи обявяването им по новия ред, като забави подбора на участниците и самото провеждане на процедурите.
 10. **С Решение № ОУ-1 от 27.06.2016 г.** КЕВР одобри представените от Дружеството с писмо вх. № Е-14-01-33 от 02.07.2015 г. проект на изменени „Общи условия за продажба на топлинна енергия за битови нужди от „Топлофикация София“ ЕАД на клиенти в град София” и проект на „Правила за работа с клиенти на енергийни услуги, предоставяни от „Топлофикация София“ ЕАД”.
 11. **На основание чл. 103а от Правилата за търговия с електрическа Енергия, Комисията за енергийно и водно регулиране с решение по Протокол №56 от 28.03.2016 г., т. 2 прие Инструкция за реда и условията за смяна на доставчик на електрическа енергия на клиенти, притежаващи обекти, за които се прилагат стандартизирани товарови профили.** Инструкцията влиза в сила от 01.04.2016 г. и регламентира реда и условията за смяна на доставчик на електрическа енергия на битови и небитови клиенти, притежаващи обекти без инсталирани електромери за почасово отчитане на електрическа енергия.

В случай, че бъдат приети законодателни промени, както и такива, свързани с регулаторните изисквания на КЕВР, въвеждащи по-рестриктивен нормативен режим за осъществяване на дейността на дружеството, това ще доведе до допълнителни затруднения за компанията.

В тази връзка на 04.10.2016 г. Комисията за енергийно и водно регулиране инициира процедура по изменение и допълнение на Наредба № 4 от 5.11.2013 г. за присъединяване към газопреносните и газоразпределителните мрежи, а на 05.10.2016 г. Комисията за енергийно и водно регулиране инициира процедура по изменение и допълнение на Наредба № 6 от 24 февруари 2014 г. за присъединяване на производители и клиенти на електрическа енергия към преносната или към електроразпределителните електрически мрежи (обн., ДВ, бр. 31 от 04.04.2014 г.).

В случай, че който и да е от лицензите на Дружеството бъде отнет, това ще доведе до невъзможност на „ТОПЛОФИКАЦИЯ СОФИЯ“ ЕАД да осъществява дейността си в съответната насока и респективно – до понижаване на планирания и реалния финансов резултат.

КРЕДИТЕН РИСК

Кредитният риск представлява рискът даден контрагент да не заплати задължението си към Дружеството. Дружеството е изложено на този риск от неизпълнение или просрочие на длъжниците, реструктуриране на задължението при условия, които Дружеството иначе не би разглеждало, индикации, че длъжник ще изпадне в неплатежоспособност, неблагоприятни промени в статуса на плащанията на длъжник, които водят до неизпълнение, депозирание на средства и инвестиции в ценни книжа. Дружеството редовно следи за неизпълнението на задълженията на клиентите си и другите контрагенти и използва тази информация за контрол на кредитния риск.

По отношение на търговските и други вземания Дружеството е изложено на значителен кредитен риск от клиентите за продажби на топлинна енергия, които имат сходни характеристики. Търговските вземания се състоят от голям брой клиенти в град София. На базата на исторически показатели, ръководството счита, че кредитната оценка на търговски вземания, които не са с изтекъл падеж, е добра. Клиентите със задължения над 3 години по заведени съдебни дела са с прекратена давност.

И през четвъртото тримесечие на 2016 г. „ТОПЛОФИКАЦИЯ СОФИЯ“ ЕАД продължава проактивната си политика за повишаване на събираемостта на вземанията си от клиенти в две посоки – текуща събираемост и по просрочени задължения. Вследствие на прилагането на Мерките за повишаване на текущата събираемост през отоплителен сезон 2016 - 2017 г. се очаква да продължи възходящата тенденция на повишение на събираемостта. Дружеството продължава и прилагането на Мерки за повишаване на събираемостта на просрочените задължения, като усилията на Компанията са съсредоточени предимно в просрочията в рамките на тригодишната погасителна давност.

ЦЕНОВИ РИСК

Цените на топлинната и електрическата енергия са обект на регулаторни правила и се определят от КЕВР в съответствие с изискванията на Наредба № 1/18.03.2013 г. за регулиране на цените на електрическа енергия и Наредба № 5/23.01.2014 г. за регулиране на цените на топлинна енергия.

Действащата през 2016 г. цена на електрическата енергия е намалена средно с 32% спрямо 2015 г., а тази на топлинната енергия бележи спад от около 14%.

Цена на електрическа енергия

Преференциални цени на електрическата енергия 01.01. - 31.12.2015 г. и 01.01 - 31.12.2016 г.:

- от 01.01.2015 г. – **235,89 лв./МВтч**, състояща се от индивидуална цена на комбинирана електрическа енергия – 151,89 лв./МВтч и от добавка по чл. 33, ал. 3 от ЗЕ – 84,00 лв./МВтч;

- от 01.04.2015 г. – **224,78 лв./МВтч**, състояща се от индивидуална цена на комбинирана електрическа енергия – 140,78 лв./МВтч. и от добавка по чл. 33, ал. 3 от ЗЕ – 84,00 лв./МВтч;
- от 01.07.2015 г. – **192,93 лв./МВтч**, състояща се от индивидуална цена на комбинирана електрическа енергия – 122,93 лв./МВтч и от добавка по чл. 33, ал. 3 от ЗЕ – 70,00 лв./МВтч;
- от 01.10.2015 г. – **169,25 лв./МВтч**, състояща се от индивидуална цена на комбинирана електрическа енергия – 114,25 лв./МВтч и от добавка по чл. 33, ал. 3 от ЗЕ – 55,00 лв./МВтч;
- от 01.01.2016 г. – **169,25 лв./МВтч**, състояща се от индивидуална цена на комбинирана електрическа енергия – 114,25 лв./МВтч и от добавка по чл. 33, ал. 3 от ЗЕ – 55,00 лв./МВтч;
- от 01.04.2016 г. – **134,72 лв./МВтч**, състояща се от индивидуална цена на комбинирана електрическа енергия – 91,72 лв./МВтч. и от добавка по чл. 33, ал. 3 от ЗЕ – 43,00 лв./МВтч;
- от 01.07.2016 г. – **128,85 лв./МВтч**, състояща се от индивидуална цена на комбинирана електрическа енергия – 90,85 лв./МВтч и от добавка по чл. 33, ал. 3 от ЗЕ – 38,00 лв./МВтч.
- от 01.10.2016 г. – **128,85 лв./МВтч**, състояща се от индивидуална цена на комбинирана електрическа енергия – 90,85 лв./МВтч и от добавка по чл. 33, ал. 3 от ЗЕ – 38,00 лв./МВтч.

Чувствителността на Дружеството към ценови риск във връзка с участието му в Общинска застрахователна компания АД и Общинска банка АД не би могла да бъде надеждно определена поради непредвидими обстоятелства, които биха могли да настъпят в бъдещето.

ЗАВИСИМОСТ ОТ КЛЮЧОВ ПЕРСОНАЛ

Напускането или освобождаването на ключови служители, заети с основната дейност би могло в краткосрочен план да окаже негативно влияние върху плавното осъществяване на дейността на компанията и на качествено реализиране на предприетия пакет от мерки за 2016 г. за подобряване състоянието на „ТОПЛОФИКАЦИЯ СОФИЯ” ЕАД, включващ мониторинг система за дистанционен контрол на абонатни станции; мониторинг система за локализиране на пробиви по топлопреносната мрежа; предприемане на допълнителни мерки за увеличаване на събираемостта; продажба на земи и сгради, които са извън експлоатация от дълъг период от време; внедряване на многофункционална информационна система, която ще обедини в единна база данни, всички дейности в предприятието; лицензия за дейността „търговия с електрическа енергия” и участие на „ТОПЛОФИКАЦИЯ СОФИЯ” ЕАД на борсовия пазар на електрическа енергия; проучване възможностите за финансиране на проекти със средства от европейските структурни фондове; участие в търгове, провеждани от ЕСО, за закупуване на разполагаемост за студен резерв.

С оглед ограничаване негативното въздействие на този риск „ТОПЛОФИКАЦИЯ СОФИЯ” ЕАД е изградило комплексна вътрешна организация, която гарантира до голяма степен дългосрочното изпълнение на ангажиментите на компанията към нейните клиенти.

Правата и задълженията на работниците и служителите са уредени чрез колективен трудов договор, като по този начин и чрез поетите ангажименти от страна на Дружеството се управлява този риск.

През 2016 г. „ТОПЛОФИКАЦИЯ СОФИЯ” ЕАД, съгласно изискванията на международните стандарти, е извършена ресертификация на следните стандарти:

- **Сигурност на информацията (СИ)** в съответствие с изискванията на стандарт ISO/IEC 27001., като Дружеството притежава сертификат от RINA Bulgaria с валидност до 04.08.2019 г.

- **Социална отговорност** в съответствие с изискванията на международния стандарт SA 8000 със сертификат №535 с валидност до 19.07.2016 г., издаден от Акредитивния орган за сертифициране и надзор на системи за управление CSB.

ЕКОЛОГИЧЕН РИСК

Екологичният риск се свързва със замърсяването на околната среда и своевременните мерки за нейното опазване. Във връзка с това „ТОПЛОФИКАЦИЯ СОФИЯ“ ЕАД развива своята дейност, съобразявайки се с изискванията за опазване на околната среда. Комисията по околната среда следи за последователното изпълнение на политиката на Дружеството в областта на околната среда.

4. ИНФОРМАЦИЯ ЗА СКЛЮЧЕНИ ГОЛЕМИ СДЕЛКИ МЕЖДУ СВЪРЗАНИ ЛИЦА ПРЕЗ ЧЕТВЪРТТО ТРИМЕСЕЧИЕ НА 2016 г.

Към 31.12.2016 г. не са сключвани сделки със свързани с „ТОПЛОФИКАЦИЯ СОФИЯ“ ЕАД лица по смисъла на §1, т.13 от ДР на ЗППЦК.

30.01.2017 г.
гр. София

За „ТОПЛОФИКАЦИЯ СОФИЯ“ ЕАД:.....

Георги Беловеки
/Изпълнителен член на СД/

